

Opis

Powszechny wizerunek rachunkowości przedstawia ją jako zajmującą się samymi faktami, przepisami, suchymi liczbami i ich przetwarzaniem. W tak rozumianej rachunkowości nie rozpatruje się w ogóle zachowania człowieka. Zakłada się, że księgowi, biegli rewidenci, inwestorzy i inne ogniwa ludzkie systemu finansowo-księgowego postępują racjonalnie. Rachunkowość behawioralna pokazuje, że tak nie jest. W procesach finansowo-księgowych poszukuje rzeczywistego człowieka, jego cech, pobudek, konsekwencji jego zachowań, decyzji, postaw i uwarunkowań indywidualnych.

Badania rachunkowości behawioralnej rozszerzają granice rachunkowości i wprowadzają do niej tematy, które tradycyjnie były uważane za domenę psychologii (jak ludzie podejmują decyzje) lub socjologii (jak wybory są uwarunkowane przez społeczne okoliczności).

Niniejsza książka przybliży istotę rachunkowości behawioralnej, jej genezę, teorie, na których jest oparta oraz ciekawe wyniki badań empirycznych, pokazując jak złożone i wielowymiarowe są kwestie, którymi zajmuje się rachunkowość.

Podjęte tu rozważania mogą stanowić ciekawe źródło wiedzy i inspiracji zarówno dla praktyków rachunkowości, dydaktyków i trenerów rachunkowości, finansistów, jak i dla pracowników naukowych zajmujących się psychologicznymi aspektami świata finansowego.

Spis treści

Wstęp 7

Rozdział 1

Miejsce rachunkowości behawioralnej wśród nauk ekonomicznych 13

1.1. Nauki ekonomiczne a nauka psychologii 13

1.2. Zarys ekonomii behawioralnej i finansów behawioralnych 22

1.3. Rachunkowość jako nauka społeczna 32

1.4. Rachunkowość w ujęciu behawioralnym 41

Rozdział 2

Historia, zakres i metody badawcze rachunkowości behawioralnej 51

2.1. Geneza i rozwój rachunkowości behawioralnej na świecie i w Polsce 51

2.2. Nurty badawcze w ramach rachunkowości behawioralnej 60

2.3. Teorie leżące u podstaw rachunkowości behawioralnej 65

2.4. Metody badawcze rachunkowości behawioralnej 80

Rozdział 3

Przegląd wybranych badań empirycznych z zakresu rachunkowości behawioralnej 97

3.1. Badania behawioralne w obszarze rachunkowości zarządczej 97

3.2. Badania behawioralne w obszarze rachunkowości finansowej 110

3.3. Behawioralne badania w ramach rewizji finansowej 125

3.4. Badania w zakresie behawioralnych aspektów opodatkowania 140

Rozdział 4

Perspektywy rozwoju rachunkowości behawioralnej 151

4.1. Neurorachunkowość - następny etap dla rachunkowości behawioralnej? 151

4.2. Trudności w rozwoju i zarzuty stawiane rachunkowości behawioralnej 158

4.3. Znaczenie nurtu behawioralnego dla teorii i praktyki rachunkowości 168

Zakończenie 177

Bibliografia 181

Spis tabel 207

Spis schematów 209